

EDITORIAL

El nucli d'aquest número se centra fonamentalment en dos fets, cap dels dos habituals en els continguts de la revista. El primer és, a través de la commemoració d'un centenari, l'homenatge als metges catalans que han treballat o treballen ara fora del país. El segon és l'homenatge a dos presidents successius, que han mort gairebé simultàniament, i que hem volgut fer, de manera expressa, a més del recordatori quan toqui en les necrològiques reglamentàries.

Frederic Duran Jordà és una personalitat excepcional, però relativament poc coneguda de la nostra medicina. Va ser el creador d'una estructura "*nova*" en l'organització del tractament dels ferits de guerra, facilitant la possibilitat de donar-los sang, de salvar les seves vides. Va fer avançar molt activament el concepte i la funció dels "*bancs de sang*". Va fer ciència, però sobretot va crear una organització. Fou un dels avenços que va aportar la guerra civil espanyola en el tractament dels ferits. El poder guanyador li va pagar aquest servei de primer nivell mundial, amb l'exili. A Anglaterra es va trobar amb altres catalans importants i exiliats per la guerra, com van ser Josep Trueta, capdavanter en el tractament directe de les ferides, o Jaume Raventós, que havia de fer una tasca important introduint nous anestèsics. Cal fer notar que Duran i Raventós treballaren ambdós a Manchester.

Aquest exili, trasterrament com es diu alguna vegada a Mèxic, que aquí recordem molt, però ens deixem moltes coses, ha fet que noves generacions de catalans, els fills dels exiliats, o immigrants, hagin fet tasca important, que a vegades té un ressò reduït entre nosaltres. Alguns han rebut, alguna vegada el reconeixement de l'Acadèmia, per una feina de primer ordre dins de les seves especialitats. Probablement hem d'incrementar aquest coneixement, i aquesta és una de les tasques d'una institució com la nostra. Recordem ara el cas de Pelai Vilar i Puig, president estat de l'Acadèmia Nacional de Medicina de Mèxic, o de Xavier Pi-Sunyer, reconegut aquí aquest mateix any. Els dos han nascut a Barcelona i vénen amb una certa freqüència.

Un tercer pas, en el reconeixement de la tasca dels catalans a fora, ha de fer referència al nombre, cada vegada més alt, de científics que han anat a l'estranger per millorar la seva formació, s'hi han quedat, sovint períodes molt llargs, o ja per tota la vida, adaptats plenament al nou país, però recordant el seu origen. Hem dit més

d'una vegada que avui la capital de la medicina catalana està a Nova York, simbolitzant en aquesta ciutat el nombre considerable de metges catalans que han arribat a llocs capdavaners en l'assistència i la recerca, amb un gran nivell de valoració internacional. Cal incorporar-los a la nostra Acadèmia, com a reconeixement a la seva tasca, la seva feina ben feta, però també per fer-los saber que nosaltres comptem amb ells, que ens fan falta per a la pròpia valoració de la nostra cultura. Ara mateix tenim, entre les propostes d'acadèmics d'honor, ja aprovades o en curs, cinc científics catalans de primer nivell en el món de la medicina, que treballen en aquella gran ciutat americana. Són Valentí Fuster, Xavier Pi-Sunyer, Angel Pellicer, Joan Massagué i Carles Cordón. Més d'una vegada tornarem a ocupar-nos d'aquest tema. I si centrem el comentari en Nova York, com a centre, no podem pas oblidar altres que fan el seu treball en altres llocs, a la mateixa costa est americana, o a Texas, Califòrnia, o Illinoi, com a exemples més nombrosos.

Un altre punt és de l'homenatge a dos presidents. Ja s'ha dit que hem volgut fer l'homenatge, a més de les necrològiques que es fan el mes de novembre. La seva personalitat, i també el record d'immediatesa, han fet necessari aquest acte. Aquí no ens hi hem d'estendre, però l'obra de Josep Laporte i de Jordi Sans, per rehabilitar un edifici que és de l'Acadèmia, però té la seva importància, reconeguda en una placa que tenim just a l'entrada, recordant el seu valor, han estat molt actives i de gran eficàcia. Aquí cal explicar, però, que l'administració, tot i els seus ajuts, no fa una tasca que li pertoca. Un edifici com aquest, que aviat tindrà els bons 250 anys, i amb una qualitat arquitectònica reconeguda, és un patrimoni històric que ha d'estar conservat directament per l'administració, i amb un pressupost de restauració quan calgui, i de manteniment sempre. Les coses no viuen soles, s'han de cuidar: les pedres duren anys, però també cal ocupar-se'n, i més si la teulada no aguanta prou bé les pluges de desenes i desenes seguides d'anys. La feina principal de l'Acadèmia de Medicina no és la de mantenir un edifici, per la qual cosa a més no té dotació econòmica, sinó fer la tasca científica, organitzativa, divulgativa, d'opinió, de suport, que li és pròpia.

Finalment en aquest número continuem amb l'hàbit de publicar el contingut dels discursos d'ingrés dels acadèmics corresponents, principalment els que ho són per elecció, en aquest cas els doctors Ferran Mascaró i Andreu Prat.